

100 de inovatori români / Sorin Avram, Emanuel Bădescu, Cristian Român, Mihai Vișinescu (coord.); prefață de Basarab Nicolescu; consultant: Florin Ionescu; redactor: Ruxandra Mihăilă; concept grafic: Florin Mănescu. București: Editura Institutului Cultural Român, 2017. 212 p.: il.

„Departate de ariditatea unui dicționar obișnuit, autorii au ales o cale mai potrivită: cea a unui veritabil spectacol transdisciplinar al inteligenței și creativității personalităților române sau de origine română, de la literatură la știință, de la tehnică la filozofie, de la estetică la fizică teoretică”, spune acad. Basarab Nicolescu, cel care semnează prefața cărții.

Volumul conține fișele biografice a 100 de creatori români, începând cu Nicolae Miclescu Spătarul (1636-1707), cărturar moldovean de faimă europeană, traducător, călător, geograf, diplomat abil, activ atât în Țara Românească, cât și în Imperiul Rusiei, până la medicul Laurențiu Popescu (1944-2015), cel care a descoperit celulele stem, care pot regenera țesuturile bolnave dintr-un organism, și telecitele, celulele care acționează împreună cu celulele stem și măresc eficiența acestora.

În afara unor nume foarte cunoscute ale culturii, științei și tehnicii românești – Grigore Antipa (1867-1941), fondatorul școlii românești de hidrobiologie și ihtiologie; poetul și prozatorul Tudor Arghezi (1880-1967); medicul geriatru Ana Aslan (1897-1988), inventatoarea Gerovitalului și Aslavitalului; medicul Victor Babeș (1854-1926); poetul și matematicianul Ion Barbu (Dan Barbilian) (1895-1961); poetul și filosoful Lucian Blaga (1895-1961); Constantin Brăiloiu (1893-1958), creatorul etnomuzicologiei; medicul Ion Cantacuzino (1863-1934); dramaturgul Ion Luca Caragiale (1852-1912); cărturarul Dimitrie Cantemir (1673-1723); medicul Carol Davila (1828-1884); poetul Mihai Eminescu (1850-1889); compozitorul George Enescu (1881-1955); Dimitrie Gusti (1880-1955), creatorul sociologiei românești; pedagogul Spiru Haret (1851-1912); istoricul Nicolae Iorga (1871-1940); matematicianul Traian Lalescu (1882-1929); criticul literar Titu Maiorescu (1840-1917); medicul Gheorghe Marinescu (1863-1938), întemeietorul școlii românești de neurologie; matematicianul Solomon Marcus (1925-2016); geograful Simion Mehedinți (1868-1962); arhitectul Ion Mincu (1852-1912), creatorul stilului neoromânesc; Mina Minovici (1858-1933), întemeietorul primului Institut de Medicină legală din lume; Grigore Moisil (1906-1973), părintele școlii românești de informatică; filosoful Constantin Noica (1909-1987); medicul Constantin I. Parhon (1874-1969), întemeietorul școlilor românești de endocrinologie și geriatrie; pictorul și graficianul Carol Popp de Szathmari (1812-1887); exploratorul Emil Racoviță (1868-1947); inginerul Anghel Saligny (1854-1925), poetul Nichita Stănescu (1933-1983); părintele Dumitru Stăniloae (1903-1993), cel mai mare teolog român al secolului XX; Șerban Țițeica (1908-1985), întemeietorul școlii românești de fizică teoretică; pictorul Ion Țuculescu (1910-1962); Aurel Vlaicu (1882-1913), pionier al aviației române și mondiale; Traian Vuia (1872-1950), pionier al aviației mondiale; istoricul Alexandru D. Xenopol (1847-1920) ș.a.

sunt și nume mai puțin cunoscute marelui public, precum: *Ion Basgan* (1902-1980), inventatorul forajului cu aplicarea sonicității; *Dimitrie Brândză* (1846-1895), fondatorul Grădinii Botanice din București, autorul primului studiu în care sunt prezentate toate plantele care se aflau pe teritoriul României; *Constantin Budeanu* (1886-1959), inventatorul reostatului cu lichid; *Alexandru Ciurcu* (1854-1922), inventator al motorului cu reacției; *Lazăr Edeleanu* (1862-1941), cel care a descoperit un procedeu de rafinare a produselor petroliere; *Ștefan Hepiteș* (1851-1922), care a pus bazele meteorologiei și seismologiei științifice din România; frații *Ianache Manakia* (1878-1954) și *Milton Manakia* (1882-1964), pioneri ai fotografiei și ai filmului documentar din peninsula Balcanică; *Ștefania Mărăcineanu* (1882-1944), care a formulat teorii despre radioactivitate și procedeul de declanșare artificială a ploii; *Augustin Maior* (1882-1963), inventatorul telefoniei multiple; medicul *Ioan Moraru* (1927-1989), laureat al Premiului Nobel pentru Pace; marinarul *Ion Paulat* (1873-1954), inventatorul hidroavionului sau ing. *Aurel Perșu* (1890-1977), inventatorul unui automobil aerodinamic.

Alături de aceștia, sunt și creatori din exilul românesc în cultura, știința și tehnica română, precum: *Gheorghe Botezatu* (1882-1940), inventatorul elicopterului și unul dintre fondatorii dinamicii de zbor a aeronavelor; pictorul *Victor Brauner* (1903-1966); sculptorul *Constantin Brâncuși* (1876-1957); filosoful *Emil Cioran* (1911-1995); *Henri Coandă* (1886-1972), pionier al aviației, inventator și descoperitor al efectului care îi poartă numele; inventatorul *Gogu Constantinescu* (1881-1965); astronomul *Nicolae Donici* (1874-1960); istoricul religiilor *Mircea Eliade* (1907-1986); economistul *Nicholas Georgescu-Roegen* (1906-1994); esteticianul *Mathila Ghyka* (1881-1965); pictorul, arhitectul și eseistul *Marcel Iancu* (1894-1984); dramaturgul *Eugen Ionescu* (1909-1994); *Isidore Isou* (1925-2007), creatorul letrismului; filosoful *Ștefan Lupașcu* (1900-1988); artistul plastic *Paul Neagu* (1938-2004); fizicianul *Hermann Oberth* (1894-1989); *George Emil Palade* (1912-2008), laureat al Premiului Nobel pentru Medicină; exploratorul *Iuliu Popper* (1857-1893); fizicianul *Alexandru Proca* (1897-1955), fondatorul școlii de fizică teoretică în Franța; matematicianul *Petre Sergescu* (1893-1954), fondatorul istoriei științei în Franța; *Pius Servien* (1902-1959), fondatorul esteticii matematice; poetul și fondatorul dadaismului *Tristan Tzara* (1896-1963) ș.a., fapt ce are o dublă semnificație: „pe de o parte, se face dreptate exilaților, a căror operă se întoarce acasă și, pe de altă parte, se face dreptate înseși culturii române, deoarece o parte a sa s-a afirmat în exil”.